

Na Herb W. Księżstwa Li-
 tewskiego Pogonia/ y Oświeconych złaski Bo-
 żey Książat Sluckich z wielkich Księżzow Litewskich od
 OLGERDA/ y Kijowskich od Włodymierza syna iego
 idących/ z krotkim wypisaniem ich Narodu sławnego.
 Przez Macieja Strykowski^o/ Do Jasnie Oświe-
 conych Książat Sluckich/ Jurya/ Syme-
 ona/ y ALEXANDRA Juriewi-
 czow/ Olekiewiczow.

Keynot Litewski y Herb starodawny

Ktory NARIMVNT sobie sprawił sławny
 A Kitaurusa bratom swym darował/
 Sam sie Pogonia zbroyna tytułował.

Ktora Krolestwa śnać wŹytki celuie
 Mąż zbroyny z mieczem wyniosłym hárcauie
 Na koniu bystrym/ a krzyż na ramieniu/
 W takim zwycięstwo dawa Bog zna mieniu.

Kycerz iak wryty czerstwy/ krzepto siedzi
 Karere toczy y na gołoledzi /
 Śnać stary żołnierz w polu sie vchowal /
 Śnać nie na bruku meštwa dołazował.

Z tym Herbem swoje Gedymin wołości
 Rozszerzył : z tym Kus hárda w przyległości
 Zholdował : ktorym pirwey Litwa lyła
 Za Dań płaciła : wnet Pan z niewolnika

Z ta on Pogonia Krzyżackie niaźdy
 Mężnie odbijał z Litwy/ z Zmodzi za wżdy/
 Z ta KEYSTVT Zmodzki on Olyses prawy
 W Prusiech w Zislanciech zostawił znak krwawy

2

3ta

Narimunt Kśia-
 że Litewskie wci-
 niwszy sobie herb
 pogonia meia
 na koniu zbroyn-
 nego. Bratom
 Dawmantowi/
 Giedrusowi/
 Troidenowi / y
 Kolsy/ Kitaurusa
 Herb Krimskitka
 zodałny spuścił.

Gedimin rok
 1206. Wolyński/
 Luckie/ Belskie/
 Włodymierskie /
 Siewierskie Kśia-
 stwa opánow
 y Kłtow wsi

De Nicoclesia oratio

wstrzymać á te rzeczy piśać y mówić / któreby sye podobaly ludziom.
Tom króćce mówił dla tego iżem rozumiał rzecz być przyszłoy na á
bys ty któryś nie ledá kto iest między ludzmi / aleś inssich pan / żadnym
obyczáiem z pospolitym człowiekiem iednego innimánia o rzeczách
niedzierzał / żebyś też nigdy poćciwości ani dobroci ludzkiej rostkossá
nie mierzył / ale w spráwách poćciwych one być mniemał. Zásy / iż
o polorowaniu vmyslu roznie náuczeni dzierża / abowiem iedni z
dwornego gadania / drudzy z náuki wymowności / drudzy przez nie
które inssie rzeczy swym discipulom mądrość obiezuia / ná to sye wó
dy zgadzáia wssytcy / dobrze postanowionego człowieka / że potrze
bá z tych wssytkich rzeczy rozumu nábywáć. Mamy tedy te rzeczy o
ktorych watpimy opuścić / á tego sye iac o czym żadnego watpienia
niemáśz / aby mogły być lepiey rozeznáne. A Cōsiliarzow w ten czas
nawiecey kiedy będzie potrzebá mamy pátrzyć odrzuciwssy ná stro
ne te / którzy pospolicie o rzeczách mówia / nicz o thym zoby sye miało
dziać nierozumieia / abowiem każdy wie / iż ten który sobie iest nie
pożyteczny / nigdy drugich mędrzssych nie uczyni. A przeto spráwne
y którzy wiecey moganiż inssy báczyć / wielce wáś á przistrzegay / y
miej to zá pierwsze / że dobry Consiliarz iest pożyteczna y każdego prze
łożonego godna possessia. Te też rozumiey / żeć páństwa twego przy
sporzą którzy twemu rozumowi dopomocz y on wyprawić mogą.
Jac ilem rozumiał nápomionolem cie / y też część iáćć moge wyrzas
dzam / lecz masz chcieć abyć też drudzy iáćć ná początku mówił /
nie ledá iáćć dary ofiarowali / które wy dáleko drożey kupu
iecie / od tych którzy was dárnia / niż od tych którzy prze
dawaia / ale te ráczey dary ktorych acz pilnie wží
wasz / á iessze ná każdy dzien / nieopuszczáiac
żadnego dnia / nie tylko niezetrzesz / co sye
onym przytráśnie / ale iessze wiet
sze y drossze uczynisz.

Koniec.

W Krakowie

W Dziedzicow Marka Szarffenbergera.

Roku Pańskiego. 1558.

tuż na Tatary
ok. 1397.

Olgerd roku 388.

Olgerd do Mos-
kwy przypłynął
roku 1337. w
przedwiośnie ob-
powiedzi Dmity-
tra Książki har-
dego wstąpił.

Włodzimierz Ol-
gierdowicz pano-
wał w Kijowie/
roku 1336.

Aleksander albo
Olelko/ zmarł
roku 1455.

Michał y Sie-
mion Książka
Kijowski Olel-
kowicz/ w niesz-
chotności Książ-
ki Krola Ja-
ciełłowicza/ gdy
się bawił wojna
zusa/ sam od-
był obronę z
swoim woj-
skiem trzymał/
O tem Kromer-
zowiadczy dowo-
dnie in secundae e-
ditionis lib. 23. fol.
35. & 363. fol. lib.
24. prima ver-
sionis fol. 520.
był dwa kroć
wybrany na wiel-
kie Księstwo Li-
wie Simon
Kowcz roku
457.

rus Rex
is pte)
nra & lar
supplicia

Zta WITVLT iego syn Tatary gromił
Zta aż za Oke Mostwe często gonił
Zta on od Morza do morza panował
Tatarom Carze iak chciał wstawował.

Zta OLGERD wielki przepusć żem był minał
Z Litwa / y z Smodžia zwycięstwami slynal/
Zta triumfował w Moskwie: tamże iacie
Książku hardemu wielkonocne daie/

A sam Kopia tuż pod grob przysła wil
Mowiac: Otoż ia coś ty groził sprawił
Tamże granice Litewskie założył
Po Mozaist: By dziś o Olgierdzie ożył.

Ztego Olgerda idzie sławne plemie
Włodimierz który Kijowska miał ziemie
Zta pogonia meżnie Tatar kosił
Nigdy z tad lupu Poganiń nie nosił.

Zta też Pogonia OLELKO syn iego
Niewydał Oycą y Dziada meżnego
Z którego sławni są OLEKKO Wicy
SLVCKIE Książeta KIJOWSCY Dźiedźicy

Ida nadobnie iak z Kaystiego Drzewa
Z którego ono iadła owoc Jewa.
Leczbych ia za tych cnych Książat słubował
Iżby z nich żaden Kain niezgwałtował.

Na swej galasce pięknie siedzi każdy:
Nigdy niezwiędna zielenia się zawždy/
Owoc tuż pada podle drzewa swego
Cnotliwi rodza zawždy cnotliwego

ZOLELKA MICHAŁ syn/ SIMEON drugi
Obadwa czyniac Oyczyźnie posługi
Iak obryzmowie zbroyni meżnie stoia/
A synowie się ich iak pieszczolki roia.

SIMEON wybrany był na wielkie Księstwo
Iż okazywał nad Tatary mestwo
Gdy pod Mozerem dwa kroć ich pogromił
Ku sławie wszytek swoy wiek był nakłonił.

Kazimierz w ten czas Krol się w Polsce bawił/
Przeto Litewski Senat wnet z tem sprawił/
OLELKO Wiczą SIEMIONA wybrali
W Księdzem go Wielkim Litewskim wyznali/

Gdyż w ten czas nie był Dźiedźic nadeń bliższy/
Ani rodziatem/ ni godnością wyższy/
Podwa kroć podnieść na stolec go chcieli/
X inż za Pana tak go wszytey mieli/

Ale Kás

Alc Kázimierz skoro sie dowiedział/
Nie dlugo w Polsce slyšac te wiešć siedział
Przypadł do Litwy všmierzył ty spory
A datkiem hoynym z miekczyl Senatory.
Iżby Siemiona na Księstwo niebrali
Ale y na tym iáwny znak podali
Ze godnošć w SLVCKICH Ksiedzach znali tak.
Iż im chcieli dać rząd z władza wšelaka.
A gdy SYMEON dług śmierci zapłacił
A dla cnot sławnych z swiatymi sie z bracił/
Bašili po nim syn Książę zostało/
Ktore w Kopylu na ten czas mieškało
Tego KIIA Nie na Księstwo Kijowskie
Zgodnie wybrali / y na Czernihowskie
Lecz Kázimierz Krol zayrzec mu stolice
Te Elekcyá obrocił na nice.
Do Kopyla dal Pińsko Bašilowi
Kijow z swej strony zlecił Gaštolstowi/
Ale Kijanie Dziedzica mieć chcieli/
A długie o tym z Krolew burdy mieli.
BA Sili potym w rychle śmierci z ciała/
Tribut dal. Sława tu wieczna została
Bez potomstwa z czedł z tad po nim stryioni
Kopyl / Kijow / Pińsk / przypadł Michalowi.
Ktory Nowogrod wielki w ten czas rządził/
A wšytki włošci Ruskie iak Krol sadził
Jechał na Kijow iak do swej Oyczyzny/
A na ktora miał przywiley DziadziŹny/
Lecz zazdrošć ślepa ktora wšytko psunie
A cnote swieta zámždy przesładunie
Dala przyczyna iż to skašowano
Bo dlugo na to sídło gotowano.
I Od tadże Kijow Woiewodztwem został
Tak temn cicho fortel chytry sprostał
Jako ciemoge (tak sie dziś czas toczy)
Zdużam fortelem nie z stanieli mocy/
Po Książeciu zaś SYMEON MICHAŁE/
Syn trzymał Kopyl z Sluckim Księstwem
Maż prawie cnota dzielna ozdobił
A Książę z Ksiedzow wielkich wrodzony.
Ten nad przypiecia Tatarskie zagony
Zgromił gdy z Luckiej włošci gnali plony
Trzy tysiące na placu ich zostało/
A więźniow z łupem wšytkich obbił cało
A ij

lit ma
se lauit
p. 100

Ba
K.

pro.
degit. 0
w K. 2
y w
11

enże pod Sluckiem z nimi sie vganial
Oczyznie mila iak mogac oslanial
Y obronił im zamku y posady/
E wiele ludu iego wzięli z stady.
Tatarowie w ten czas na wsze strony
od Nowogrodek puścili zagony
Za Niemnem włości poburzyli wbytki
Alimo Sluck zaś gnali plon z dobytki.
Wnet Książę SIEMION wdalsie za nimi
Zabiegając im iniey scy świadomymi
Za Mozerem ich w sześciu mil dobieżał
Gdzie już bezpiecznie Carzyk košem leżał
Im na śmiałości mężney niezbywało
Ale Pogaństwo wnet sie zbykowało
Iż przed wielkością ich musiałychodzić
Bo trudno dwiema ze stem bitwe zwozić.
Iż obronna ręka vşedł z trwogi
A Carz do horody wrocił sie też frogi
Lecz Witebsk/Drucko/y Mińsk potym w kolo
Tak zburzył/ aż plac każdy ostał golo.
Symeonie Książęciu przeslawnym
Ktory z KOKLE Sem Rzymskim z rownał dawnym
VRGI Syn Księstwo Sluckie opanował/
Dziadowy Oyca w cnorach naśladował.
W młodym wieku lecz z rownał z NESTO Kem
W powadze w mieście z Trojańskim HECTO Kem
Dotwierdził sławie sławy Olgerdowey/
Dilnując stale nauki Marsowey.
Śm tysiąc Tatar na Rudku pogromił/
Murzow trzech aż pod Oczałow gonił/
Zaś w polach siedm set poraził ich straży/
Sam był wodzem/na czym wiele waży/
W Tatarow dwadzieścia siedm tysiąc
Iż usciagnęło/ wnet Oczyznie bęczył/
W set żołnierzow tysiąc pieśnych sprawił
Za nie poczem sam w przod przed inşe stawił/
Za tym tysiąc z Książciem KON Stantinem
Przeorażił/y gnał w petach gminem/
OLEK z Polaki/ sławnie Triumfował
W Arłucie tysiąc więźniow odratował.
VRGI w swym wieku będzimym/
ZIMMONTM Sławny Krolew y bężeśliwym/
Dobrac jezdnych swym nakładem mać
W Oręza Przodkow niewydać.
Iż y Polskie Rycerstwo
Most wy przeslawne zwycięstwo:

Jż ich pięćdziesiąt tysięcy zgromili/
 Drugich w KRO Piwnie goniec potopili.
A Książę IVRGI skończywszy wiek długi
 A dla Oyczyzny przeważne posługi
 Rozstał się z światem dwu syna po sobie
 Zostawił i wieczney przodków swych ozdobie.
IVRGI, SIMEON plemie Olekowie
 Oyczyzny bronieć namilszy gotowe
 Spokoynie na swym udziale z nich każdy
 Własnego prawa używać zawżdy.
A gdy Krol AVGVST do Poswola ciągnął
 By hardych Lisląd z Mistrzem ich powściągnął
 Wnet Książę Jurgi z Symeonem bratem
 Wyprawili się zbrojno tymże latem.
 Czerzy tysiące żołnierzo wstawili
 Strzelbę y pieśzych i temu przysadzili
 Własnym nakładem z wrodzoney dzielności
 Pokazali znać Oyczyźnie miłości.
 Symeon potym gdy Książę z Ostrogą/
 Poiał: z śmiercią go inśa zaśła drogą:
 Musiał do nieba ciągnąć z tego świata/
 W zupełnym Księstwie zostawiwszy brata.
 Ma z meśtwą sławę. y z nauką pilności/
 Jż Lorchiusz wyszedł tu iśności/
 Jego nakładem po Polsku wydany
 W którym cnot wszytkich jest wzor malowany.
 Ma nieśmiertelna sławę y z wymowy
 Bo to CICERO był Literwski nowy
 Zdumiał się August Krol jego wymowie
 Która do niego uczynił w Krakowie.
LEG Nickie/Brzegskie też Książęta potym/
 Kochały się w nim iak w kleynocie złotym
 Widząc w spamiętaniu dzielność y wrode
 A Senatorstwa w młodości swobode.
Godzien NESTORA przetrwać był w siwiznie
 W meśtwie ALCIDA tu sławie Oyczyźnie
 Lecż cnote lubiac Bog/wziął go do siebie
 Dał mu Koronę zasłużoną w niebie
A Jurgi w Księstwie z łaski Bożej swoim
 Został co było pirwey w dziale Dworim
 Ktore porządkiem pilnością chedoży
 Ktemu sam z nieba Bog hoynie go mnoży
 (Acż zazdrość ślepa na cnote się kusi/
 Lecż przed nią zawżdy w kat się tulić mu

Alenota wzgore iak Orzel wylata/
Zazdrość iako tchorz kradkiem cudze chwata)
on w swym siedzac zawždy o tym myslil/
Jakby w posłudze Oyczyźnie sie iscił.
Zatney wyprawy przeciw Moskiewskiemu
minal: także przeciw Przekopskiemu.
Dziś Lepelskie y to dziś Jezioro/
Gdzie iego vsy leżaly na czwororo/
Świadczy Iwanńskie pole / y Czasniki
Gdzie często Moskwie Litwa rwala byki.
Wždy byl gotow Oyczyzny swey bronie
POGOŁia swych nieprzyiacioli gonic
Gdyby do tego przyslo/ znaćby bylo
Komu spólnego dobra szczęć miło.
iz w Interregnum czy mały lud chował
iesliby gwałt Oyczyzny ratował
nym własnym skarbem: przeczże zła zazdrości
ayrzyś tych DA Kow co sa z wysokośći.
nac to iest rzecz vmiec swym śasować
rzyśle przygody mądrze przepatrować
o mądrych vrad tym y Państwa stoia
d sie dobre wszelkich w nich dostatki roia.
asbydlu przysloi/ kto wśytki
a swe trać/ przez niesłusne zbytki
cy Olein niewczas żebrac chodza
y w ich Lampach zgaśl/ wiec sie niedza chlodza.
Irowki sobie przez lato zbieraly
as na zime przysla żywność miały
Świerżki v nich co skataly lecie
rośily by ich miały w swym powiećie.
wiazac będziem wam pięknie siostry śpiewać/
Irowki im rzekly: niechcem sie my zdziwiać
ście na laci gdźieście wiec śpiewali/
namisćie w Gumno to niespiżowali.
is gdy sie Jurgi zlaczył z Domem onych
Dzielných z Teczy na Grosow Oświeconych
Poial siostry ich PENELOPEN druga/
ktorey HELENA moglaby by być sluga.
a trzech vda n ch Książat Synow spłodził
ym sie OLEK Kow Dom znouu odmłodził
/ Symeon/ Aleksander trzeci
y Oyci: Sławney Matki Dzieci.
eta z Ksiedzow onych sławnych/
ofowiektory Dom z lat dawnych:
w pola

W Polſczie iáſnieie tak Diament w zlocie/
W Ricerſkich ſprawách/ w Kadzie w awi
Od B D Leſława piwſzego CHROBRO
Ktory byl tak zwan dla ſerc
Dom Teczyńſkich z ſwym iáſnieie
Potomkowie ich ida tymże
Idźcież wy też tak o Kſiażeta
Wſpomniawſzy ſobie na Pradziado
Ćwicźcie ſie z ich ſpraw przema
Tych ſie chwytaycie w przod
Boć to potomkom prawdźiwym
Przypatrować ſie Pradziado
Brac wzor z ich cnoty przez ktor
X krefu ſlawy nieſmiertelney do
Bo/ ná iey gore przez ciernie ſie da
Wſzytki zlezytki/ dla cney ſlawy
Miłość Oyczyzny/ Dzielnoſci po
Od kilku ſet lat ſlawia ich iák żyw
Niech naſładnia drudzy Kamiliſow
Rzymiſkich Katonow y Graciuſow
Scwolow/ Graſow/ ſlawnych
X inſzych Grecſkich/ y Perſkich
A wy to w Domu ene Kſiażeta macie/
Jeſli Przodkow ſwych Dzieie wſpomnieta
Weyrzycie iedno z pilnoſcia w Kroniki
Naydziecie dźiwne ich meźnych ſpraw
Mendolf/ Narimunt/ Witen/ z Gedimniem
Keyſtut/ z Witultem co też broil ſynem
Wſpomniacie potym meźnego OLGERD
Iák w Moſtwi wital Moſtwićina ſnie
Iák Krol IAGIELO woyska Pruſkie koſt
Iák Władſław z Turkow zwycieſtwa o
Iák on Kſiażmierz potlumil Krzyżaki
Wolochy z Agmunt iák bil nieboraki
Naydziecie w rodzie ſwoim ANNIBALE
EPAMINUNDI co czynili ſtale
Dyrzycie Brutum/ Achillem/ Hektorom/
Jedno wy idźcie z mlodu za ich tocin
Naydziecie iák ſie w Rycerſtwie zachować
X iák Oyczyzny rozumem ratować
Iák Kſiażecy ſtan z ſlawy promadzić/
Iák w SENA Torſkim kole mądrze rad
A ia ſzczęſliwy z ſwoim wirſem bede/
Gdy też o waſzych ſprawach piſać ſiedze

wiać iak przodków waszych sławne dzieła
 wspomniawszy aż się serce smieje/
 Homerus sławi Trojańczyki
 iefi/ Neptuna/ y Marsowe syni
 ARO AEneam, Liuius Rzymiańcy
 so z Wenera/ Kupidowe rany
 historia waszych przodków sławie
 prochu ich wznowdzac/ na tym swoy czas trawie
 By żywot mieli nie zgliny zlewiony
 Lecż ten który brzmi/ wiecznie na wsze strony.

ILLVSTRIS: PRINCIPIBVS D.

Georgio, Simeoni, & Alexandro O Lelcouitijs.

Ducibus Sluceń.

Augustinus Rotundus Secretarius S. Regis Maiestatis S. P. D.

Endicet illustres alius sibi crebro Catones,
 Obscurusq; satum se ferat aufonijs,
 tenebris alius proauos, atauosq; profundis
 Eruat; vt tenuem tollat ad astra domum.
 mmentent aquilas alijs, Gryphosq; rosasq;
 actent cum factis stemmata clara suis.
 matus tumidos coemant, mercentur honores,
 et bona conquirant sortibus, gre, dolo.
 q; vos auda cum pica hinc inde petetis
 rnatum: proprijs laudibus eximij.
 s sunt animi bona, sunt & corporis, & que
 endere Rhamnusia caeca potensq; solet
 is est genus, & tituli, cum stemmate ab ipso
 gerdo: Litauum Principibusq; viris.
 t vt infixis alte radicibus arbor:
 ena, ferens ramis rosida poma suis:
 rdo sic vestra domus subnixa parente:
 lorentes fructus fert, tulit, atq; feret.
 lateat patulo ne vestra potentia mundo:
 Laudum praconem quaerite Veridicum
 mine concelebret Sluscum, collaudet Olelcos,
 ananea t vestrum semper in orbe decus.
 re sed quid opus? qui quaeret, tempora perdet
 æstus adest praeco disertus, adest
 s, hinc vsq; ad sydera notus
 sacer Littae praeco tuus
 is Litauum qui gesta tenebris
 rem, bellaq; magna Ducum.
 & magno teneatis honore Poetam
 hic laudum praeco disertus erit.

